

Suvestinė redakcija nuo 2020-11-19 iki 2021-01-15

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-10-16, i. k. 2019-16394

Nauja redakcija nuo 2020-10-29:

Nr. [A1-1048](#), 2020-10-28, paskelbta TAR 2020-10-28, i. k. 2020-22343

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE TVARKOS APRAŠO, MOBILIOJO DARBO SU
JAUNIMU TVARKOS APRAŠO, ATVIROJO DARBO SU JAUNIMU TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019 m. spalio 15 d. Nr. A1-614

Vilnius

1. Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašą;
2. Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašą;
3. Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašą;
4. Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašą;
5. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tvarkos aprašą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro

2019 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. A1-614

DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato darbo su jaunimu gatvėje tikslus ir uždavinius, principus, darbo su jaunimu gatvėje organizavimo etapus ir procesą, darbo su jaunimu gatvėje vertinimo rodiklius.

2. Darbas su jaunimu gatvėje gali būti finansuojamas iš valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų ir (ar) kitų finansavimo šaltinių.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **darbas su bendruomene** – darbą su jaunimu gatvėje vykdančios organizacijos kryptinga veikla, kuria siekiama stiprinti gyvenamosios vietos bendruomenės (toliau – bendruomenė) narių tarpusavio bendradarbiavimą, sprendžiant su jaunimu susijusias problemas, ir kuri apima tarpžinybinį ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą, jaunimo interesų atstovavimą, bendrų projektų ir renginių rengimą, jaunimo iniciatyvų palaikymą ir kt.;

3.2. **darbas su jaunimo grupėmis** – kryptinga darbą su jaunimu gatvėje vykdančios organizacijos veikla, kuri padeda stiprinti jaunimo tarpusavio ryšius ir įgyvendinti jaunimo ugdymo tikslus;

3.3. **darbuotojas, vykdamas darbą su jaunimu gatvėje**, – su jaunimu neformaliose susibūrimo vietose dirbantis asmuo, skatinantis asmeninį ir socialinį jaunimo tobulėjimą, stiprinantis jauno žmogaus prisitaikymo prie aplinkos gebėjimus bei turintis šiam darbui reikalingą išsilavinimą (socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos) arba jaunimo darbuotojo sertifikatą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-1127](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24277

3.4. **individualus darbas su jaunimu** – trumpalaikės konsultacijos arba tęstinė pagalba jaunam žmogui įvairiose gyvenimo situacijose, siekiant jį įgalinti spręsti savo asmenines ir socialines problemas;

3.5. **intervizija** – atvejų, susijusių su darbu su jaunimu, aptarimas profesionalų grupėje, laikantis konfidencialumo ir profesinės etikos principų;

3.6. **jaunimas, leidžiantis laiką gatvėje**, – jaunimas, kuris didelę dalį laiko leidžia ne institucinėje aplinkoje, bet neformaliose jaunimo susibūrimo vietose (viešosiose erdvėse, gatvėse, parkuose, kavinėse, sporto aikštynuose, klubuose ir kt.);

3.7. **supervizija** – konsultacinė pagalba su jaunimu dirbantiems specialistams, vadovams, komandoms bei organizacijoms, norinčioms tobulėti ir efektyviau dirbti darbo su jaunimu srityje (pavyzdžiui, susidarius sudėtingoms situacijoms darbe);

3.8. **tarpsektorinis bendradarbiavimas** – bendra valstybės ir savivaldybių institucijų, visuomenės, nevyriausybinų organizacijų, verslo ir žiniasklaidos sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.9. **tarpžinybinis bendradarbiavimas** – bendra valstybinio, verslo ir nevyriausybinių sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.10. kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme.

II SKYRIUS DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Darbo su jaunimu gatvėje tikslas – mažinti jaunimo, leidžiančio laiką gatvėje, socialinę atskirtį ir didinti jo galimybes visaverčiai dalyvauti visuomenės gyvenime.

5. Darbo su jaunimu gatvėje uždaviniai:

5.1. užmegzti santykius su sunkumų patiriančiu jaunimu, leidžiančiu laiką gatvėje, kuriam reikia pagalbos, palaikymo ir kuris negali dalyvauti ir (ar) nedalyvauja su jaunimu dirbančios organizacijos veikloje;

5.2. didinti jaunimo, leidžiančio laiką gatvėje, motyvaciją keistis ir kurti tvirtus, pagarbius, abipusiu pasitikėjimu grįstus santykius tarp jaunimo ir darbuotojo, vykdančio darbą su jaunimu gatvėje;

5.3. padėti jaunimui, leidžiančiam laiką gatvėje, atkurti arba užmegzti ryšius su socialine aplinka, įgalinti jį naudotis įvairiomis savivaldybės teritorijoje jaunam žmogui teikiamomis paslaugomis;

5.4. stiprinti jaunimo, leidžiančio laiką gatvėje, asmeninius ir tarpasmeninius, bendravimo gebėjimus jo aplinkoje;

5.5. suteikti informaciją, organizuoti ir įgyvendinti veiklas, padedančias didinti jaunimo sąmoningumą nusikalstamo elgesio, tabako, alkoholio, narkotinių ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo klausimais;

5.6. tarpininkauti tarp jaunimo, leidžiančio laiką gatvėje, ir valstybės bei savivaldybių institucijų, įstaigų ir (ar) organizacijų, atstovauti jaunimo, leidžiančio laiką gatvėje, interesams, sprendžiant klausimus, kurie susiję su jo gyvenimo kokybės gerinimu.

III SKYRIUS DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE PRINCIPAI

6. Be darbo su jaunimu principų, nustatytų Jaunimo politikos pagrindų įstatyme, vykdam darba su jaunimu gatvėje, vadovaujamasi šiais principais:

6.1. pasiekiamumo – darbuotojai, vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, turi būti įvairiais būdais pasiekiami visam jaunimui tose vietose, kuriose jis įprastai leidžia laiką;

6.2. abipusės pagarbos – darbuotojai, vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, turi gerbti jaunimo pasirinktą gyvenimo būdą, kuris gali skirtis nuo jų gyvenimo būdo. Darbuotojai, vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, laikosi konfidencialumo bei profesinės etikos principų;

6.3. poreikius atitinkančios pagalbos teikimo – darbuotojai, vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, informuoja jauną žmogų, leidžiantį laiką gatvėje, apie medicinines, socialines, psichologines ar kitokios pagalbos gavimo galimybes, tačiau pagalba gali būti teikiama tik asmeniui sutikus;

6.4. konfidencialumo – informacija, susijusi su pagalba, kurią teikia darbuotojai, vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, ir asmeninė informacija, kuria su darbuotoju, vykdančiu darbą su jaunimu gatvėje, pasidalija jaunimas, neviešinama, nekaupiama, neperduodama kitoms institucijoms ir tretiesiems asmenims be jaunimo sutikimo;

6.5. savanoriškumo – visi vykdančys darbą su jaunimu gatvėje jaunimui teikiami pasiūlymai (įskaitant ir bendravimą su darbuotoju, vykdančiu darbą su jaunimu gatvėje) paremti jaunimo savanoriškumo, t. y. laisvo apsisprendimo principu;

6.6. aktyvaus įsitraukimo – jaunimas įsitraukia į bendrą jaunimo ir darbuotojų, vykdančių darbą su jaunimu gatvėje, sprendimų priėmimą, tai yra darbo su jaunimu gatvėje būdas ir rezultatas;

6.7. orientavimosi į jauno žmogaus poreikius – vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, orientuojamasi į jaunimo poreikius, jo gyvenimo situaciją ir sąlygas, sprendžiami tie klausimai, kurie domina jauną žmogų ir yra jam svarbūs;

6.8. bendradarbiavimo – darbuotojas, vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, skatina įstaigų, organizacijų, valstybės ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimą, įsitraukia į jau egzistuojantį tarpsektorinį arba tarpžinybinį bendradarbiavimą;

6.9. santykio kūrimo – vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, kuriami pasitikėjimu grįsti santykiai tarp darbuotojo, vykdančio darbą su jaunimu gatvėje, ir jauno žmogaus. Darbuotojo, vykdančio darbą su jaunimu gatvėje, užduotis – užmegzti santykį su jaunu žmogumi, orientuojantis į jo kasdienybę.

IV SKYRIUS

DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE ORGANIZAVIMAS

7. Darbą su jaunimu gatvėje gali vykdyti juridiniai asmenys, kurie turi daugiau nei 1 metų darbo su socialinę atskirtį patiriančiu jaunimu patirtį ir bendradarbiauja su partneriais (bendradarbiavimo santykiai turi būti apibrėžti sutartimis), pvz., seniūnijų socialiniais darbuotojais, bendruomenėmis, nakvynės namais, atviraissiais jaunimo centrais ir (ar) atvirosiomis jaunimo erdvėmis, medicinos įstaigomis, globos namais, policija ir kitais juridiniais asmenimis ar organizacijomis, veikiančiomis darbo su jaunimu srityje.

8. Darbą su jaunimu gatvėje vykdančios organizacijos turi turėti darbuotojų, vykdančių darbą su jaunimu gatvėje, komandą (-as), kurioje (-iose) turi dirbti ne mažiau nei 2 darbuotojai, dirbantys ne mažiau kaip po pusę etato, skirto darbui su jaunimu gatvėje vykdyti.

9. Darbuotojai, vykdančys darbą su jaunimu gatvėje, turi turėti darbo su socialinę atskirtį ir sunkumų patiriančiu jaunimu patirties. Siekiant specifinių darbo su jaunimu gatvėje tikslų, darbuotojų,

vykdančių darbą su jaunimu gatvėje, komandą gali papildyti medicinos, teisės, sociologijos sričių išsilavinimą turintys specialistai.

10. Lyčių lygybei užtikrinti rekomenduojama, kad komanda, vykdanči darbą su jaunimu gatvėje, būtų sudaryta iš dviejų priešingos lyties atstovų.

11. Organizacija, atitinkanti Aprašo 7–9 punktuose nustatytus reikalavimus darbui su jaunimu gatvėje vykdyti, turi ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę organizuoti komandos, vykdančios darbą su jaunimu gatvėje, susirinkimus.

12. Organizacija, vykdanči darbą su jaunimu gatvėje, turi vykdyti intervizijas, sudaryti galimybes darbuotojams, vykdančiams darbą su jaunimu gatvėje, gauti individualias ar komandines supervizijas, ir sudaryti sąlygas jiems nuolat mokytis.

13. Darbas su jaunimu gatvėje turi būti vykdomas šiais etapais:

13.1. teorinio ir praktinio aplinkos tyrinėjimo etapas. Šis etapas skirtas susipažinti su konkrečios teritorijos, kurioje planuojama dirbti su jaunimu gatvėje, istorija, socialiniu, ekonominiu ir kultūriniu kontekstu;

13.2. jaunimo situacijos tyrimo etapas. Šis etapas skirtas susipažinti su vietovės, kurioje planuojama vykdyti darbą su jaunimu gatvėje, aplinka, kultūra, atskirti jaunimo grupes, išsiaiškinti, kaip jaunimas bendrauja, nustatyti jaunimo susibūrimų ir didesnės rizikos vietas, įvardyti, koku laiku jaunimas renkasi konkrečiose vietose;

13.3. prisistatymo ir darbuotojo atpažinimo etapas. Šis etapas skirtas darbuotojams susipažinti su kuo daugiau jaunimo ir paaiškinti jam darbuotojo, vykdančio darbą su jaunimu gatvėje, užduotis;

13.4. santykio stiprinimo etapas. Šis etapas skirtas abipusiu pasitikėjimu grįstiems santykiams tarp jauno žmogaus ir darbuotojo, vykdančio darbą su jaunimu gatvėje, sukurti;

13.5. palaikymo ir intervencijos etapas. Šis etapas skirtas tikslingam darbuotojo darbui su jaunimo grupėmis – skatinti dialogą tarp jaunimo ir bendruomenių, vykdyti intensyvių individualių darbą su jaunimu;

13.6. baigiamasis etapas. Šis etapas skirtas Aprašo 13.1–13.5 papunkčiuose minėtiems procesams užbaigti, įvykdytų veiklų įvertinimui atlikti, keičiantis darbuotojams – padėti naujiems darbuotojams adaptuotis.

14. Darbas su jaunimu gatvėje vykdomas trimis socialinio darbo formomis atskirai ar derinant jas tarpusavyje:

14.1. individualus darbas su jaunu žmogumi;

14.2. darbas su jaunimo grupėmis;

14.3. darbas su bendruomene.

V SKYRIUS

DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE VYKDYMO VERTINIMAS

15. Darbas su jaunimu gatvėje turi būti vykdomas pagal metinį veiklos planą (Aprašo priedas), kuriame nustatomi metiniai darbo su jaunimu gatvėje prioritetai Aprašo 13 punkte nurodytais etapais. Darbą su jaunimu gatvėje vykdanči organizacija iki einamųjų metų pabaigos turi parengti kitų metų metinį veiklos planą pagal Aprašo priedo formą ir jį suderinti su finansavimą skyrusiu subjektu.

16. Metiniame veiklos plane turi būti pateikti šie kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai:

16.1. kiekybiniai rodikliai:

16.1.1. bendras jaunų žmonių, su kuriais užmegztas kontaktas dirbant su jaunimu gatvėje, skaičius;

16.1.2. unikalų jaunų žmonių (nesvarbu, kiek kartų jie dalyvavo veiklose), su kuriais reguliariai palaikomi ryšiai (du ir daugiau kartų per veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį), skaičius;

16.1.3. naujai įtraukto jaunimo dalis procentais nuo nuolat (du ir daugiau kartų įgyvendinant metinį veiklos planą) darbo su jaunimu gatvėje veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus;

16.1.4. valandų, kurias darbuotojai, vykdantys darbą su jaunimu gatvėje, praleidžia gatvėje, skaičius (ne mažiau kaip 6 valandos per savaitę ir ne mažiau kaip 24 valandos per mėnesį);

16.1.5. veiklų, kuriomis darbuotojai, vykdantys darbą su jaunimu gatvėje, siekia įsitraukti į vietos tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo tinklus, skaičius;

16.1.6. naujai užmegztų kontaktų su jaunimu skaičius;

16.2. kokybiniai rodikliai:

16.2.1. veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, skaičius ir siekiami rezultatai;

16.2.2. veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, skaičius ir siekiami rezultatai;

16.2.3. veiklų, nukreiptų į darbą su bendruomene, skaičius ir siekiami rezultatai;

16.2.4. sudarytos sąlygos į darbo su jaunimu gatvėje veiklas įsitraukti atskirtį savo socialinėje aplinkoje patiriančiam ir (ar) mažiau galimybių turinčiam jaunimui, taip skatinant socialinę jo integraciją.

17. Rodiklių pasiekimas vertinamas remiantis šiais kriterijais:

17.1. išsamumo – rodikliai turi būti išsamūs, aiškiai aprašytas jų apskaičiavimo būdas;

17.2. konkretumo – rodikliai turi būti kiekybiniai ir kokybiniai;

17.3. nuoseklumo – visi siekiami rodikliai turi atitikti metinio veiklos plano veiklas ir jame nustatytus prioritetus.

Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašo
priedas

(sudarytojo pavadinimas)

DARBO SU JAUNIMU GATVĖJE VEIKLOS PLANAS

20__ m. _____ mėn.

Tikslas			
<i>Mažinti jaunimo, leidžiančio laiką gatvėje, socialinę atskirtį ir didinti jo galimybes visaverčiai dalyvauti visuomenės gyvenime</i>			
Uždavinys			
<i>Nurodomas planuojamas vykdyti uždavinys, pasirinktas iš uždavinių, nurodytų Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašo 5 punkte</i>			
Uždavinio kokybiniai rezultatai		Uždavinio kiekybiniai rezultatai	
Sudarytos sąlygos į darbo su jaunimu gatvėje veiklas įsitraukti atskirtį savo socialinėje aplinkoje patiriančiam ir (ar) mažiau galimybių turinčiam jaunimui, taip skatinant socialinę jo integraciją		Bendras jaunų žmonių, su kuriais užmegztas kontaktas dirbant su jaunimu gatvėje, skaičius	
		Unikalių jaunų žmonių (nesvarbu, kiek kartų jie dalyvavo veiklose), su kuriais reguliariai palaikomi ryšiai (du ir daugiau kartų per veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį), skaičius	
		Naujai įtraukto jaunimo dalis procentais nuo nuolat (du ir daugiau kartų įgyvendinant metinį veiklos planą) darbo su jaunimu gatvėje veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus	
		Naujai užmegztų kontaktų su jaunimu skaičius	

		Valandų, kurias darbuotojai, vykdantys darbą su jaunimu gatvėje, praleidžia gatvėje, skaičius (ne mažiau kaip 6 valandos per savaitę ir ne mažiau kaip 24 valandos per mėnesį)								
		Veiklų, kuriomis darbuotojai, vykdantys darbą su jaunimu gatvėje, siekia įsitraukti į vietos tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo tinklus, skaičius								
Siekiami veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, rezultatai		Veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, skaičius								
Siekiami veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, rezultatai		Veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, skaičius								
Siekiami veiklų, nukreiptų į darbą su bendruomene, rezultatai		Veiklų, nukreiptų į darbą su bendruomene, skaičius								
Veiklos, taikomi metodai, lėšų pritraukimas ir panaudojimas ketvirčiais (Eur) <i>(aprašykite veiklas, įvardykite metodus, padedančius įvykdyti pasirinktą uždavinį)</i>										
Eil. Nr.	Veikla	Metodai	Ketvirtis				Planuojamos lėšos (Eur)			
			I	II	III	IV	I	II	III	IV
			☐	☐	☐	☐				

			☐	☐	☐	☐				
			☐	☐	☐	☐				
Iš viso (Eur):										

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mobiliojo darbo su jaunimu tikslus ir uždavinius, mobiliojo darbo su jaunimu principus, mobiliojo darbo su jaunimu organizavimo etapus ir procesą, mobiliojo darbo su jaunimu vertinimo rodiklius.

2. Mobilusis darbas su jaunimu gali būti finansuojamas iš valstybės, savivaldybių biudžeto lėšų ir / ar kitų šaltinių.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **darbas su bendruomene** – mobilųjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos kryptinga veikla, kuria siekiama stiprinti gyvenamosios vietos bendruomenės (toliau – bendruomenė) narių tarpusavio bendradarbiavimą, sprendžiant su jaunimu susijusias problemas, ir kuri apima tarpžinybinį ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą, jaunimo interesų atstovavimą, bendrų projektų ir renginių rengimą, jaunimo iniciatyvų palaikymą ir kt.;

3.2. **darbas su jaunimo grupėmis** – kryptinga mobilųjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos veikla, kuri padeda stiprinti jaunimo tarpusavio ryšius ir įgyvendinti jaunimo ugdymo tikslus;

3.3. **darbuotojas, vykdamas mobilųjį darbą su jaunimu**, – su jaunimu mobilių išvykų metu dirbantis asmuo, skatinantis asmeninį ir socialinį jaunimo tobulėjimą, stiprinantis jauno žmogaus prisitaikymo prie aplinkos gebėjimus bei turintis šiam darbui reikalingą kompetenciją;

3.4. **individualus darbas su jaunimu** – trumpalaikės konsultacijos arba tęstinė pagalba jaunam žmogui įvairiose gyvenimo situacijose, siekiant jį įgalinti spręsti asmenines ir socialines problemas;

3.5. **intervizija** – atvejų, susijusių su darbu su jaunimu, aptarimas profesionalų grupėje, laikantis konfidencialumo ir profesinės etikos principų;

3.6. **supervizija** – konsultacinė pagalba su jaunimu dirbantiems specialistams, vadovams, komandoms ir organizacijoms, norinčioms tobulėti ir efektyviau dirbti darbo su jaunimu srityje (pvz., susidarius sudėtingoms situacijoms darbe);

3.7. **tarpsektorinis bendradarbiavimas** – bendra valstybės ir savivaldybių institucijų, visuomenės, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir žiniasklaidos sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.8. **tarpžinybinis bendradarbiavimas** – bendra valstybinio, verslo ir nevyriausybinių sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.9. kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme.

II SKYRIUS

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Mobiliojo darbo su jaunimu tikslas – atsižvelgiant į individualius atitinkamoje teritorijoje gyvenančio jaunimo poreikius, užtikrinti turiningą jo laisvalaikį, ugdymą (-si) ir socialinę integraciją, įgalinti jį aktyviai veikti savo gyvenamojoje teritorijoje.

5. Mobiliojo darbo su jaunimu uždaviniai:

5.1. sudaryti sąlygas kurti saugią, atvirą, neformalią, neįpareigojančią aplinką, kurioje jaunas žmogus galėtų būti su draugais ir bendrauti su bendraamžiais;

5.2. padėti jaunimui įsitraukti į arčiausiai jo esančią darbo su jaunimu infrastruktūrą (atviruosius jaunimo centrus, atvirąsias jaunimo erdves ir kt.), savanorišką veiklą ir jaunimo organizacijų veiklą;

5.3. sudaryti sąlygas jaunam žmogui įsitraukti į bendruomenės veiklas, skatinant jauno žmogaus ir bendruomenės tarpusavio pasitikėjimą;

5.4. ugdyti socialinius jaunimo įgūdžius;

5.5. konsultuoti jaunimą arba tarpininkauti tarp įvairių organizacijų, institucijų ir fizinių asmenų įvairiose gyvenimo situacijose;

5.6. supažindinti jaunimą su pozityviomis laisvalaikio leidimo veiklomis, mokymosi galimybėmis per išvykstamąsias veiklas (pvz.: mokymus, stovyklas, seminarus), įtraukti jį į tarpkultūrinį ugdymą, prevencinę veiklą (pvz., patyčių prevenciją ar veiklas, padedančias didinti sąmoningumą nusikalstamo elgesio, tabako, alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo klausimais).

III SKYRIUS

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU PRINCIPAI

6. Be darbo su jaunimu principų, nustatytų Jaunimo politikos pagrindų įstatyme, vykdamas mobilųjį darbą su jaunimu, vadovaujamas šiais principais:

6.1. prieinamumo – mobilųjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos vykdomos veiklos ir teikiami pasiūlymai jaunam žmogui nepriklauso nuo jo narystės mobilųjį darbą su jaunimu vykdančioje organizacijoje, nėra dalyvavimo mokesčių, reikalavimų gebėti ar mokėti atlikti darbo su jaunimu veiklas, kitų veiksmų, galinčių riboti jaunimo įsitraukimo į veiklą galimybes. Visos mobiliojo darbo su jaunimu metu veiklos vykdomos laisvu jaunimo laiku jam prieinamoje vietoje. Informacija apie mobiliojo darbo su jaunimu veiklas turi būti viešinama jaunimui ir bendruomenei prieinamomis priemonėmis, būdais;

6.2. savanoriškumo – visi mobiliojo darbo su jaunimu metu jaunimui teikiami pasiūlymai (įskaitant ir bendravimą su darbuotoju, vykdančiu mobilųjį darbą su jaunimu) paremti jaunimo savanoriškumo, t. y. laisvo apsisprendimo, principu;

6.3. orientavimosi į jauno žmogaus poreikius – vykdamas mobilųjį darbą su jaunimu, orientuojamasi į jaunimo poreikius, jo gyvenimo situaciją ir sąlygas, sprendžiami tie klausimai, kurie domina jauną žmogų ir yra jam svarbūs;

6.4. poreikius atitinkančios pagalbos teikimo – darbuotojai, vykdamas mobilųjį darbą su jaunimu, informuoja jauną žmogų apie medicinines, socialines, psichologines ar kitokios pagalbos gavimo galimybes, tačiau pagalba gali būti teikiama tik tam asmeniui sutikus;

6.5. bendradarbiavimo – darbuotojas, vykdančis mobilųjį darbą su jaunimu, skatina įstaigų, organizacijų, valstybės ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimą, įsitraukia į jau egzistuojantį tarpsektorinį arba tarpžinybinį bendradarbiavimą;

6.6. santykio kūrimo – vykdančis mobilųjį darbą su jaunimu, kuriami pasitikėjimu grįsti santykiai tarp darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu, ir jauno žmogaus. Darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu, užduotis – užmegzti santykį su jaunu žmogumi, orientuojantis į to žmogaus kasdienybę;

6.7. abipusės pagarbos – darbuotojai, vykdančys mobilųjį darbą su jaunimu, turi gerbti jaunimo pasirinktą gyvenimo būdą, kuris gali skirtis nuo jų gyvenimo būdo. Darbuotojai, vykdančys mobilųjį darbą su jaunimu, laikosi konfidencialumo ir profesinės etikos principų;

6.8. aktyvaus įsitraukimo – jaunimas įsitraukia į bendrą jaunimo ir darbuotojų, vykdančių mobilųjį darbą su jaunimu, sprendimų priėmimą, tai yra mobiliojo darbo su jaunimu būdas ir rezultatas;

6.9. konfidencialumo – informacija, susijusi su pagalba, kurią teikia darbuotojai, vykdančys mobilųjį darbą su jaunimu, ir asmeninė informacija, kuria dalijasi jaunimas, neviešinama, nekaupiama, neperduodama kitoms institucijoms ir tretiesiems asmenims be jaunimo sutikimo.

IV SKYRIUS

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU ORGANIZAVIMAS

7. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdo juridiniai asmenys, turintys ne mažesnę nei 1 metų darbo su jaunimu patirtį.

8. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdančiose organizacijose turi būti ne mažiau nei 2 darbuotojai, dirbantys ne mažiau kaip po pusę etato, skirto mobiliamui darbui su jaunimu vykdyti. Bent vienas iš šių darbuotojų privalo turėti ne mažesnę nei 1 metų atvirojo darbo su jaunimu patirtį.

9. Lyčių lygybei užtikrinti rekomenduojama, kad mobiliojo darbo su jaunimu komanda, vykdanči mobilųjį darbą su jaunimu, būtų sudaryta iš dviejų priešingos lyties atstovų.

10. Bent vienas darbuotojas, vykdančis mobilųjį darbą su jaunimu, privalo turėti socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos arba edukologijos išsilavinimą arba jaunimo darbuotojo sertifikatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-1127](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24277

11. Mobilusis darbas su jaunimu turi būti vykdomas tam tikroje konkrečioje, su jaunimu sutartoje ir iš anksto žinomoje vietoje reguliariai jaunimui žinomu grafiku ne rečiau kaip vieną kartą per dvi savaites.

12. Vykdydama mobilųjį darbą su jaunimu, mobiliojo darbo su jaunimu komanda privalo turėti iš anksto parengtus jaunimo veiklos pasiūlymus ir juos teikti jaunimui.

13. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdanči organizacija privalo ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę organizuoti komandos, dirbančios mobilųjį darbą su jaunimu, susirinkimus, vykdyti intervijas, suteikti galimybių darbuotojams, vykdančiams mobilųjį darbą su jaunimu, gauti individualias ar komandines supervizijas, sudaryti palankias sąlygas darbuotojams, vykdančiams mobilųjį darbą su jaunimu, nuolat mokytis.

14. Mobilusis darbas su jaunimu turi būti vykdomas šiais etapais:

14.1. teorinio ir praktinio aplinkos tyrinėjimo etapas. Šis etapas skirtas susipažinti su konkrečios teritorijos, kurioje planuojama dirbti mobilųjį darbą su jaunimu, istorija, socialine, ekonomine ir kultūrine aplinka;

14.2. jaunimo situacijos tyrimas. Šis etapas skirtas susipažinti su vietovės, kurioje planuojama vykdyti mobilųjį darbą su jaunimu, aplinka, kultūra, atskirti jaunimo grupes, išsiaiškinti, kaip jaunimas bendrauja, pasižymėti jaunimo susibūrimų ir didesnės rizikos vietas, įvardyti, koks jaunimas renkasi konkrečiose vietose;

14.3. prisistatymo ir darbuotojo atpažinimo etapas. Šis etapas skirtas darbuotojams susipažinti su kuo daugiau jaunimo ir paaiškinti jiems darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu, užduotis;

14.4. santykio stiprinimo etapas. Šis etapas skirtas sukurti abipusiu pasitikėjimu grįstus santykius tarp jauno žmogaus ir darbuotojo, vykdančio mobilųjį darbą su jaunimu;

14.5. palaikymo ir intervencijos etapas. Šis etapas skirtas tikslingai veikti su jaunimo grupėmis – skatinti dialogą tarp jaunimo ir bendruomenės, vykdyti individualų darbą;

14.6. baigiamasis etapas. Šis etapas skirtas užbaigti Aprašo 14.1–14.5 papunkčiuose minėtus procesus, atlikti mobiliojo darbo su jaunimu veiklos įvertinimą, keičiantis darbuotojams – padėti naujiems darbuotojams adaptuotis.

15. Mobilusis darbas su jaunimu vykdomas trimis socialinio darbo formomis atskirai ar jas derinant:

- 15.1. individualus darbas su jaunimu;
- 15.2. darbas su jaunimo grupėmis;
- 15.3. darbas su bendruomene.

V SKYRIUS

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU VERTINIMAS

16. Mobilusis darbas su jaunimu turi būti vykdomas pagal metinį veiklos planą (Aprašo priedas), kuriame nustatomi metiniai mobiliojo darbo su jaunimu prioritetai Aprašo 14 punkte nurodytais etapais. Mobilųjį darbą su jaunimu vykdanči organizacija iki einamųjų metų pabaigos turi parengti kitų metų veiklos planą pagal Aprašo priedo formą ir jį suderinti su finansavimą skyrusiu subjektu.

17. Metiniame veiklos plane turi būti pateikti kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai:

17.1. kiekybiniai rodikliai:

17.1.1. bendras jaunų žmonių, dalyvavusių veiklose, skaičius;

17.1.2. unikalių jaunų žmonių (nesvarbu, kiek kartų jie dalyvavo veiklose), su kuriais reguliariai (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) palaikomas ryšys, skaičius;

17.1.3. naujai įtrauktų jaunų žmonių dalis procentais nuo nuolat (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) mobiliojo darbo su jaunimu veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus;

17.1.4. vidutinis viename užsiėmime dalyvavusių jaunų žmonių skaičius;

17.1.5. veiklų, skatinančių jauną žmogų įsitraukti į visuomeninę veiklą, skaičius ir siejami rezultatai;

17.1.6. veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, skaičius ir siejami rezultatai;

17.1.7. veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, skaičius ir siejami rezultatai;

17.1.8. mobiliojo darbo su jaunimu komandos išvykų, skirtų mobiliajam darbui vykdyti, skaičius ir siekiami rezultatai;

17.2. kokybiniai rodikliai:

17.2.1. sudarytos sąlygos jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, ugdančią socialinius jo įgūdžius;

17.2.2. sudarytos sąlygos į mobiliojo darbo su jaunimu veiklas įsitraukti jaunimui, socialinėje aplinkoje patiriančiam atskirtį ar turinčiam mažiau galimybių, taip skatinant socialinę jo integraciją;

17.2.3. sudarytos sąlygos, kad jaunas žmogus būtų motyvuojamas dalyvauti jo poreikius atitinkančioje veikloje, skatinamas tobulėti, ugdytis verslumo ir darbo rinkai reikalingus įgūdžius.

18. Rodiklių pasiekimas vertinamas remiantis šiais kriterijais:

18.1. išsamumo – rodikliai turi būti išsamūs, jų skaičiavimo būdas aiškiai aprašytas;

18.2. konkretumo – rodikliai turi būti kiekybiniai ir kokybiniai;

18.3. nuoseklumo – visi siekiami rodikliai turi atitikti metinio veiklos plano veiklas ir jame nustatytus prioritetus.

Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo
priedas

(sudarytojo pavadinimas)

MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU ____ M. VEIKLOS PLANAS
20__ m. _____ d.

Tikslas			
<i>Atsižvelgiant į individualius atitinkamoje teritorijoje gyvenančio jaunimo poreikius, užtikrinti turiningą jo laisvalaikį, ugdymą (-si) ir socialinę integraciją, įgalinti jį aktyviai veikti savo gyvenamojoje teritorijoje</i>			
Uždavinys			
<i>Nurodomas planuojamas vykdyti uždavinys, pasirinktas iš uždavinių, nustatytų Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo 5 punkte</i>			
Uždavinio kokybiniai rezultatai		Uždavinio kiekybiniai rezultatai	
Siekiami veiklų, skatinančių jauną žmogų įsitraukti į visuomeninę veiklą, rezultatai		Bendras jaunų žmonių, dalyvavusių veiklose, skaičius	
Sudarytos sąlygos į mobiliojo darbo su jaunimu veiklas įsitraukti atskirtį socialinėje aplinkoje patiriantiems ar mažiau galimybių turintiems jauniems žmonėms, skatinant socialinę jų integraciją		Unikalių jaunų žmonių (nesvarbu, kiek kartų jie dalyvavo veiklose), su kuriais reguliariai (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) palaikomas ryšys, skaičius	
Sudarytos sąlygos, kad jaunas žmogus būtų motyvuojamas dalyvauti jo poreikius atitinkančioje veikloje, skatinamas tobulėti, ugdytis verslumo ir darbo		Naujai įtrauktų jaunų žmonių dalis procentais nuo nuolat (du ir daugiau kartų per metinio veiklos plano įgyvendinimo laikotarpį) mobiliojo darbo su jaunimu	

rinkai reikalingus įgūdžius		veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus								
Sudarytos sąlygos jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, ugdančią socialinius jo įgūdžius		Veiklų, skatinančių jauną žmogų įsitraukti į visuomeninę veiklą, skaičius								
Siekiami veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, rezultatai		Veiklų, nukreiptų į individualų darbą su jaunimu, skaičius								
Siekiami veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, rezultatai		Veiklų, nukreiptų į darbą su jaunimo grupėmis, skaičius								
Siekiami mobiliojo darbo su jaunimu komandos išvykų, skirtų mobiliajam darbui su jaunimu vykdyti, rezultatai		Mobiliojo darbo su jaunimu komandos išvykų, skirtų mobiliajam darbui su jaunimu vykdyti, skaičius								
		Vidutinis viename užsiėmime dalyvavusių jaunų žmonių skaičius								
Veiklos, taikomi metodai, lėšų pritraukimas ir panaudojimas ketvirčiais (Eur) <i>(aprašykite veiklas, įvardykite metodus, padedančius įvykdyti pasirinktą uždavinį)</i>										
Eil. Nr.	Veikla	Metodai	Ketvirtis				Planuojamos lėšos (Eur) <i>(nurodyti ketvirčiais)</i>			
			I	II	III	IV	I	II	III	IV
			☐	☐	☐	☐				
			☐	☐	☐	☐				

			☐	☐	☐	☐				
Iš viso (Eur):										

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2019 m. spalio 15 d. įsakymu
Nr. A1-614

ATVIROJO DARBO SU JAUNIMU TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato atvirojo darbo su jaunimu tikslus ir uždavinius, principus, atvirojo darbo su jaunimu organizavimo tvarką, atvirojo darbo su jaunimu vertinimo rodiklius.

2. Atvirasis darbas su jaunimu gali būti finansuojamas iš valstybės, savivaldybių biudžeto lėšų ir (ar) kitų finansavimo šaltinių.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **darbas su bendruomene** – atvirąjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos kryptinga veikla, kuria siekiama stiprinti gyvenamosios vietos bendruomenės (toliau – bendruomenė) narių tarpusavio bendradarbiavimo ryšius, sprendžiant su jaunimu susijusias problemas, ir kuri apima tarpžinybinį ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą, jaunimo interesų atstovavimą, bendrų projektų ir renginių rengimą, jaunimo iniciatyvų palaikymą ir kt.;

3.2. **darbas su jaunimo grupėmis** – kryptinga atvirąjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos veikla, kuri padeda stiprinti jaunimo tarpusavio ryšius ir įgyvendinti jaunimo ugdymo tikslus;

3.3. **darbuotojas, vykdamas atvirąjį darbą su jaunimu**, – su jaunimu atvirojoje jaunimo centruose ir (ar) atvirosiose jaunimo erdvėse dirbantis asmuo, skatinantis asmeninį ir socialinį jaunimo tobulėjimą, stiprinantis jo prisitaikymo prie aplinkos gebėjimus ir turintis šiam darbui reikalingą kompetenciją;

3.4. **individualus darbas su jaunimu** – trumpalaikės konsultacijos arba tęstinė pagalba jaunam žmogui įvairiose gyvenimo situacijose, siekiant jį įgalinti spręsti savo asmenines ir socialines problemas;

3.5. **intervizija** – atvejų, susijusių su darbu su jaunimu, aptarimas profesionalų grupėje, išlaikant konfidencialumo bei profesinės etikos principus;

3.6. **supervizija** – konsultacinė pagalba su jaunimu dirbantiems specialistams, vadovams, komandoms bei organizacijoms, norintiems tobulėti ir efektyviau dirbti darbo su jaunimu srityje (pavyzdžiui, susidarius su sudėtingomis situacijoms darbe);

3.7. **tarpsektorinis bendradarbiavimas** – bendra valstybės ir savivaldybių institucijų, visuomenės, nevyriausybiinių organizacijų, verslo ir žiniasklaidos sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.8. **tarpžinybinis bendradarbiavimas** – bendra valstybinio, verslo ir nevyriausybinių sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus;

3.9. kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme.

II SKYRIUS

ATVIROJO DARBO SU JAUNIMU TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Atvirojo darbo su jaunimu tikslas – ugdyti asmenines ir socialines jaunimo kompetencijas, siekiant padėti jam aktyviai įsitraukti į bendruomeninius ir visuomeninius procesus, lanksčiai ir konstruktyviai reaguoti į jaunimo gyvenimo pokyčius.

5. Atvirojo darbo su jaunimu uždaviniai:

5.1. ugdyti socialinius jauno žmogaus įgūdžius, suteikti erdvę jaunam žmogui ugdytis ir individualiai augti, skatinti jį prisiimti atsakomybę įvairiose situacijose įvairiomis priemonėmis (pavyzdžiui, įsitraukiant į veiklas, savanoriaujant ir pan.);

5.2. užtikrinti sąlygas jaunimui socializuotis, bendrauti, atsižvelgiant į jaunimo poreikius ir tai, kas jam svarbu (atsipalaidavimas, kalbėjimasis svarbiais klausimais, buvimas bendraamžių grupėje); jaunimo kasdienybę aptarti jam priimtinausiu būdu;

5.3. sudaryti galimybes prasmingai praleisti laisvalaikį;

5.4. vykdyti pirminę tabako, alkoholio, kitų psichotropinių medžiagų vartojimo, nusikalstamumo prevenciją;

5.5. padėti jaunimui atrasti ir įsivardyti savo privalumus ir gebėjimus;

5.6. skatinti jaunimo savarankiškumą, kūrybiškumą, padėti jam įgyvendinti savo idėjas ir tikslus;

5.7. individualiai konsultuoti ir informuoti į įvairias problemines situacijas patekusį jaunimą, padėti jam spręsti problemas;

5.8. įtraukti į veiklas socialinę atskirtį patiriančius ir mažiau galimybių turinčius jaunos žmones.

III SKYRIUS

ATVIROJO DARBO SU JAUNIMU PRINCIPAI

6. Be darbo su jaunimu principų, nustatytų Jaunimo politikos pagrindų įstatyme, vykdanč atvirąjį darbą su jaunimu, vadovaujamasi šiais principais:

6.1. atvirumo – atvirojo darbo su jaunimu sistema yra atvira socialinės ir kultūrinės situacijos (aplinkos) pokyčiams, įvairioms gyvenimo situacijoms, sąlygoms, jaunimo pasaulėžiūrai ir orientuota į jaunimo poreikius;

6.2. prieinamumo – atvirąjį darbą su jaunimu vykdančios organizacijos veiklos ir teikiami pasiūlymai jaunam žmogui nepriklauso nuo jo narystės atvirąjį darbą su jaunimu vykdančioje organizacijoje, nėra dalyvavimo mokesčių, reikalavimų gebėti ar mokėti vykdyti darbo su jaunimu veiklas ar kitų veiksmų, galinčių riboti jaunimo įsitraukimo į veiklą galimybes. Visos atvirojo darbo su jaunimu metu veiklos vykdomos jaunimo laisvu laiku jam prieinamoje

vietoje. Informacija apie atvirojo darbo su jaunimu veiklas turi būti viešinama jaunimui ir bendruomenei prieinamomis priemonėmis ir būdais;

6.3. abipusės pagarbos – darbuotojai, vykdančys atvirąjį darbą su jaunimu, turi gerbti jaunimo pasirinktą gyvenimo būdą, kuris gali skirtis nuo jų asmeninių vertybių. Darbuotojai, vykdančys atvirąjį darbą su jaunimu, laikosi konfidencialumo bei profesinės etikos principų;

6.4. poreikius atitinkančios pagalbos teikimo – darbuotojai, vykdančys atvirąjį darbą su jaunimu, informuoja jauną žmogų apie galimybes gauti medicininę, socialinę, psichologinę ar kitokią pagalbą, tačiau pagalba gali būti teikiama tik asmeniui sutikus;

6.5. konfidencialumo – informacija, susijusi su pagalba, kurią teikia darbuotojai, vykdančys atvirąjį darbą su jaunimu, ir asmeninė informacija, kuria su darbuotoju, vykdančiu atvirąjį darbą su jaunimu, pasidalija jaunas, yra neviešinama, nekaupiama, neperduodama kitoms institucijoms bei tretiesiems asmenims be jauno žmogaus sutikimo;

6.6. savanoriškumo – visi atvirojo darbo su jaunimu vykdymo metu jaunimui teikiami pasiūlymai (įskaitant ir bendravimą su darbuotoju, vykdančiu atvirąjį darbą su jaunimu) yra paremti jaunimo savanoriškumu, t. y. laisvo apsisprendimo principu;

6.7. aktyvaus įsitraukimo – jaunas įsitraukia į bendrą jaunimo ir darbuotojų, vykdančių atvirąjį darbą su jaunimu, sprendimų priėmimą, tai yra atvirojo darbo su jaunimu būdas ir rezultatas;

6.8. orientavimosi į jauno žmogaus poreikius – vykdančys atvirąjį darbą su jaunimu, orientuojamasi į jaunimo poreikius, jo gyvenimo situaciją ir sąlygas, sprendžiami tie klausimai, kurie domina jauną žmogų ir yra jam svarbūs;

6.9. bendradarbiavimo – darbuotojas, vykdančys atvirąjį darbą su jaunimu, skatina įstaigų, organizacijų, valstybės ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimą ir įsitraukia į jau egzistuojantį tarpsektorinį arba tarpžinybinį bendradarbiavimą;

6.10. santykio kūrimo – vykdančys atvirąjį darbą su jaunimu, kuriami pasitikėjimu grįsti darbuotojo, vykdančio atvirąjį darbą su jaunimu, ir jauno žmogaus santykiai. Darbuotojo, vykdančio atvirąjį darbą su jaunimu, užduotis – užmegzti santykį su jaunu žmogumi, orientuojantis į jo kasdienybę.

IV SKYRIUS

ATVIROJO DARBO ORGANIZAVIMAS

7. Atvirąjį darbą su jaunimu gali vykdyti atvirieji jaunimo centrai ir atvirosios jaunimo erdvės, ypatingą dėmesį skirdami socialinę atskirtį patiriančiam ir mažiau galimybių turinčiam jaunimui.

8. Atvirieji jaunimo centrai ir atvirosios jaunimo erdvės turi turėti darbuotojų, vykdančių atvirąjį darbą su jaunimu. Atvirajame jaunimo centre turi dirbti ne mažiau nei 2 darbuotojai, dirbantys ne mažiau kaip po pusę etato, skirto atvirajam darbui su jaunimu vykdyti. Atvirojoje jaunimo erdvėje turi dirbti ne mažiau nei 1 darbuotojas, dirbantis ne mažiau kaip pusę etato, skirtą atvirajam darbui su jaunimu vykdyti.

9. Bent vienas darbuotojas, vykdančias atvirąjį darbą su jaunimu atvirajame jaunimo centre, privalo turėti socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos arba edukologijos išsilavinimą arba jaunimo darbuotojo sertifikatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-1127](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24277

10. Lyčių lygybei užtikrinti rekomenduojama, kad atvirąjį darbą su jaunimu atvirajame jaunimo centre vykdytų priešingos lyties atstovai.

11. Atvirieji jaunimo centrai ir atvirosios jaunimo erdvės turi ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę organizuoti darbuotojų, vykdančių atvirąjį darbą su jaunimu, susirinkimus.

12. Atvirieji jaunimo centrai ir atvirosios jaunimo erdvės turi vykdyti intervizijas, sudaryti galimybes darbuotojams, vykdančiams atvirąjį darbą su jaunimu, gauti individualias ar komandines supervizijas, sudaryti sąlygas jiems nuolat mokytis.

13. Atvirasis darbas su jaunimu vykdomas remiantis trimis socialinio darbo formomis atskirai ar derinant jas tarpusavyje:

- 13.1. individualus darbas su jaunimu;
- 13.2. darbas su jaunimo grupėmis;
- 13.3. darbas su bendruomene.

V SKYRIUS

ATVIROJO DARBO SU JAUNIMU VYKDYMO VERTINIMAS

14. Atvirasis darbas su jaunimu turi būti vykdomas pagal metinį veiklos planą (Aprašo priedas), kuriame nustatomi metiniai atvirojo darbo su jaunimu prioritetai. Atvirieji jaunimo centrai ir atvirosios jaunimo erdvės iki einamųjų metų pabaigos turi parengti kitų metų metinį veiklos planą pagal Aprašo priedą ir jį suderinti su finansavimą skyrusiu subjektu.

15. Metiniame veiklos plane turi būti pateikti šie kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai:

15.1. kiekybiniai rodikliai:

- 15.1.1. bendras lankytojų skaičius;
- 15.1.2. unikalių lankytojų skaičius;
- 15.1.3. mažiau galimybių turinčių jaunų žmonių dalis nuo unikalių lankytojų skaičiaus;

15.2. kokybiniai rodikliai:

- 15.2.1. taikomų darbo su jaunimu metodų įvairovė;
- 15.2.2. veiklos vykdomos atsižvelgiant į jaunimo poreikius, jo padėtį, jaunimo pasiūlytas įgyvendinti veiklas, remiantis jaunimo padėties tyrimais;
- 15.2.3. jaunas žmogus motyvuojamas dalyvauti jo poreikius atitinkančioje veikloje, skatinamas tobulėti, ugdytis verslumo bei darbo rinkai reikalingus įgūdžius;
- 15.2.4. sudarytos sąlygos jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, įgyti socialinius įgūdžius ugdančios veiklos vykdymo ir organizavimo patirties;
- 15.2.5. sudarytos sąlygos į veiklas įsitraukti atskirtį savo socialinėje aplinkoje patiriančiam ar mažiau galimybių turinčiam jaunimui ir skatinti socialinę jo integraciją;

15.2.6. teikiamų paslaugų, padėsiančių socialinę atskirtį patiriančiam jaunimui reintegruoti / integruoti į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą, visuomeninį gyvenimą, įvairovė.

16. Esant galimybei ir poreikiui, rekomenduojama įtraukti ir šiuos kiekybinius rodiklius:

- 16.1. individualių konsultacijų skaičius;
- 16.2. unikalių lankytojų skaičius pagal amžių (amžiaus grupes) ir (ar) lytį;
- 16.3. susitikimų su jaunų žmonių tėvais, rūpintojais, globėjais, kitais atstovais skaičius;
- 16.4. jaunimo inicijuotų ir (ar) suorganizuotų veiklų skaičius;
- 16.5. organizacijos vykdomų viešinimo veiklų, skirtų lankytojams pritraukti, skaičius;
- 16.6. įgyvendintų projektų, į kuriuos buvo įtrauktas jaunimas, skaičius;
- 16.7. numatomų gauti ir (ar) gautų lėšų veikloms vykdyti suma ir šaltiniai;
- 16.8. padedant atvirajam jaunimo centrui arba atvirajai jaunimo erdvei įdarbintų jaunų žmonių skaičius.

17. Rodiklių pasiekimas vertinamas remiantis šiais kriterijais:

- 17.1. išsamumo – rodikliai turi būti išsamūs, aiškiai aprašytas jų skaičiavimo būdas;
 - 17.2. konkretumo – rodikliai turi būti kiekybiniai ir kokybiniai;
 - 17.3. nuoseklumo – visi siejami rodikliai turi atitikti veiklos plano veiklas bei iškelto metinius prioritetus.
-

(sudarytojo pavadinimas)

ATVIROJO DARBO SU JAUNIMU ____ M. VEIKLOS PLANAS
20__ m. _____ d.

Tikslas			
<i>Ugdyti asmenines ir socialines jaunimo kompetencijas, siekiant padėti jam aktyviai įsitraukti į bendruomeninius ir visuomeninius procesus, lanksčiai ir konstruktyviai reaguoti į jaunimo gyvenimo pokyčius</i>			
Uždavinys			
<i>Nurodomas planuojamas vykdyti atvirojo darbo su jaunimu uždavinys, pasirinktas iš uždavinių, nurodytų Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo 5 punkte</i>			
Uždavinio kokybiniai rezultatai		Uždavinio kiekybiniai rezultatai	
Taikomų darbo su jaunimu metodų įvairovė		Bendras lankytojų skaičius	
Veiklos vykdomos atsižvelgiant į jaunimo poreikius, jo padėti, jaunimo pasiūlytas įgyvendinti veiklas, remiantis jaunimo padėties tyrimais		Unikalių lankytojų skaičius	

Jaunas žmogus motyvuojamas dalyvauti jo poreikius atitinkančioje veikloje, skatinamas tobulėti, ugdytis verslumo bei darbo rinkai reikalingus įgūdžius		Mažiau galimybių turinčio jaunimo dalis nuo unikalių lankytojų skaičiaus	
Sudarytos sąlygos jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, įgyti socialinius įgūdžius ugdančios veiklos vykdymo ir organizavimo patirties		<i>Kitas (pasirinktas) Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo 16 punkte nurodytas kiekybinis rodiklis</i>	
Sudarytos sąlygos į veiklas įsitraukti atskirtį savo socialinėje aplinkoje patiriančiam ar mažiau galimybių turinčiam jaunimui ir skatinti socialinę jo integraciją		<i>Kitas (pasirinktas) Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo 16 punkte nurodytas kiekybinis rodiklis</i>	
Teikiamų paslaugų, padėsiančių socialinę atskirtį patiriančiam jaunimui reintegruoti / integruoti į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą, visuomeninį gyvenimą, įvairovė		<i>Kitas (pasirinktas) Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo 16 punkte nurodytas kiekybinis rodiklis</i>	
Veiklos, taikomi metodai, lėšų pritraukimas ir panaudojimas ketvirčiais (Eur)			

<i>(aprašykite veiklas, įvardykite metodus, padedančius įvykdyti pasirinktą uždavinį)</i>										
Eil. Nr.	Veikla	Metodai	Ketvirtis				Planuojamos lėšos (Eur) <i>(nurodyti ketvirčiais)</i>			
			I	II	III	IV	I	II	III	IV
			☐	☐	☐	☐				
			☐	☐	☐	☐				
			☐	☐	☐	☐				
Iš viso (Eur):										

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro

2020 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. A1-1048

JAUNIMO INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato jaunimo informavimo ir konsultavimo tikslus ir uždavinius, veiklos organizavimo procesą.

2. Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos gali būti finansuojamos iš valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų ir (ar) kitų finansavimo šaltinių.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Informacinis (medijų) raštingumas** – gebėjimas identifikuoti, gauti, vertinti, atrinkti ir etiškai bei atsakingai naudoti reikiamą informaciją iš įvairių informacijos šaltinių.

3.2. **Informavimas** – paslauga, kurios metu jaunimui pateikiama reikiama informacija be jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiančio darbuotojo rekomendacijų ir nurodoma kreiptis į organizacijas ir institucijas, kuriose gali būti suteiktos specializuotos jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos.

3.3. **Jaunimo informavimas ir konsultavimas** – darbo su jaunimu forma, apimanti aktualios ir reikiamos informacijos jaunam žmogui pateikimą įvairiomis jaunam žmogui aktualiomis temomis, leidžianti jaunam žmogui, dirbant kartu su jaunimo informavimo ir konsultavimo darbuotoju, gauti atsakymus į rūpimus klausimus, užtikrinant jauno žmogaus nukreipimą į organizacijas ir institucijas, kuriose jis gali gauti jam reikalingą pagalbą;

3.4. **Jaunimo informavimo ir konsultavimo centras** (toliau – Centras) – atskira (-os) jaunimui informuoti ir konsultuoti skirta (-os) patalpa (-os) su jaunimu dirbančioje organizacijoje, atitinkanti sąlygas, nurodytas šio Aprašo 11 punkte.

3.5. **Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantis darbuotojas** – už jaunimo informavimo, konsultavimo ir orientavimo į kitas organizacijas ir institucijas paslaugų teikimą jaunimui atsakingas asmuo, turintis jaunimo informavimo ir konsultavimo kompetencijas (išmano jaunimo informavimo ir konsultavimo principus, žino jaunimo informavimo ir konsultavimo tipus), yra baigęs Nacionalinio jaunimo informavimo ir konsultavimo koordinatoriaus organizuotus mokymus.

3.6. **Jaunimo informavimo ir konsultavimo taškas** (toliau – Taškas) – neturinti atskirų patalpų, skirtų jaunimui informuoti ir konsultuoti, erdvė, atitinkanti sąlygas, nurodytas šio Aprašo 12 punkte.

3.7. **Konsultavimas** – paslauga, kurios metu jaunam žmogui leidžiama išsinagrinėti ir išsiaiškinti rūpimus klausimus, dirbant kartu su jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiančiu darbuotoju, ir nurodoma kreiptis į organizacijas ir institucijas, kuriose gali būti suteiktos specializuotos jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos.

3.8. **Nacionalinis jaunimo informavimo ir konsultavimo tinklo koordinatorius** (toliau – Nacionalinis koordinatorius) – įstaiga ar organizacija, laimėjusi Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) organizuotą Nacionalinio jaunimo informavimo ir konsultavimo tinklo koordinatoriaus atrankos konkursą, nacionaliniu lygmeniu atsakinga už metodinės pagalbos teikimą Centrams ir Taškams ir koordinuojanti Taškus.

3.9. **Tarpsektorinis bendradarbiavimas** – bendra valstybės ir savivaldybių institucijų, visuomenės, nevyriausybinų organizacijų, verslo ir žiniasklaidos sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus.

3.10. **Tarpžinybinis bendradarbiavimas** – bendra valstybinio, verslo ir nevyriausybinių sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus.

3.11. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme.

II SKYRIUS

JAUNIMO INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Jaunimo informavimo ir konsultavimo tikslas – užtikrinti, kad jaunimui būtų teikiama objektyvi, kokybiška, suprantama ir visapusiška informacija.

5. Jaunimo informavimo ir konsultavimo uždaviniai:

5.1. suteikti tikslią ir suprantamą informaciją jaunam žmogui aktualiais klausimais;

5.2. suteikti informaciją jaunam žmogui apie skirtingus informacijos šaltinius, kuriuose jaunas žmogus savarankiškai galėtų susirasti jį dominančią informaciją, ir padėti juose orientotis;

5.3. rengti informacinius metodinius leidinius ir kitą aktualią medžiagą jaunimui rūpimomis temomis, kuriuose patraukliai būtų apibendrinta pagrindinė jaunam žmogui svarbi informacija tam tikra tema;

5.4. informuoti jauną žmogų apie jo teises ir pareigas, jam galimas teikti paslaugas, ir padėti suprasti, kaip jaunas žmogus gali jomis pasinaudoti;

5.5. ugdyti jauno žmogaus medijų ir informacinio raštingumo gebėjimus, tobulinti jaunimo informacinį raštingumą;

5.6. skatinti kritinį jaunimo mąstymą, priimti savarankiškus sprendimus, padėti atrasti tinkamiausius sprendimus jaunimą dominančiais klausimais;

5.7. siųsti jauną žmogų į organizacijas ir institucijas, kuriose gali būti suteiktos specializuotos jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos.

III SKYRIUS

JAUNIMO INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO PRINCIPAI

6. Jaunimo informavimo ir konsultavimo principai:

6.1. prieinamumo – Centrai, Taškai ir jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos turi būti prieinamos jaunimui be išimties, pasiūlymai jaunam žmogui turi būti teikiami nemokamai ir netaikomi kiti veiksniai, galintys riboti jaunimo įsitraukimo į visuomenės gyvenimą galimybes;

6.2. lygiateisiškumo – Centrai ir Taškai siekia užtikrinti jaunam žmogui lygias galimybes gauti informaciją, nepaisant kilmės, lyties, religijos ar socialinės padėties;

6.3. konfidencialumo – informacija jaunam žmogui teikiama išlaikant pagarbą jauno žmogaus privatumui ir neatskleidžiant besikreipiančio asmens duomenų. Informacija, kuria pasidalija jaunas žmogus, yra neviešinama, nekaupiami, neperduodama kitoms institucijoms bei tretiesiems asmenims be jauno žmogaus sutikimo;

6.4. savarankiškumo – Centruose bei Taškuose jaunam žmogui turi būti nurodomi tokie informaciniai šaltiniai, kurie padėtų, naudojantis šiuolaikinėmis technologijomis, surasti konkrečią, jį dominančią informaciją ir ugdytų gebėjimus savarankiškai jomis naudotis;

6.5. pagarbos – kiekvienas į Centrą ar Tašką besikreipiantis jaunas žmogus yra gerbiamas;

6.6. poreikius atitinkančios pagalbos – jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantys darbuotojai informuoja jauną žmogų apie medicinines, socialines, psichologines ar kitokios pagalbos galimybes, tačiau pagalba gali būti teikiama tik paties jauno žmogaus apsisprendimu;

6.7. orientavimosi į jauno žmogaus poreikius – teikiant jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas, orientuojamasi į jauno žmogaus poreikius, jo gyvenimo situaciją ir sąlygas, sprendžiami jauną žmogų dominantys ir jam svarbūs klausimai;

6.8. bendradarbiavimo – jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantis darbuotojas skatina bendradarbiavimą tarp įstaigų, organizacijų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įsitraukia į jau egzistuojantį tarpsektorinį arba tarpžinybinį bendradarbiavimą. Centrai ir Taškai turi bendradarbiauti su toje pačioje teritorijoje veikiančiomis organizacijomis, taip pat su kitomis įstaigomis, dirbančiomis su jaunimu;

6.9. aktualios informacijos – Centrai bei Taškai turimą informaciją turi nuolat pildyti, įtraukti naujas temas. Pateikiama informacija turi būti visapusiška, atnaujinta ir aktuali, tiksli, praktiška ir lengvai suprantama jaunam žmogui.

6.10. individualizuotos informacijos – atsakymas į kiekvieną besikreipiančiojo klausimą turėtų būti individualizuotas.

6.11. objektyvumo – besikreipiančiam asmeniui turėtų būti pateikiama neklaidinanti, patikrinta, iš kelių šaltinių gauta informacija. Ji turi būti objektyvi, neturi būti paveikta religinių, politinių, ideologinių įsitikinimų ar komercinės įtakos.

IV SKYRIUS

JAUNIMO INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ORGANIZACIJŲ DARBO ORGANIZAVIMAS

7. Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos gali būti teikiamos Centruose ir (arba) Taškuose. Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas gali teikti Nacionaliniame koordinatoriuje dirbantis jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantis darbuotojas tais atvejais, kai jaunas žmogus tiesiogiai kreipiasi į Nacionalinį koordinatorių.

8. Jaunimo informavimas ir konsultavimas gali būti dviejų tipų:

8.1. konsultacijos, teikiamos tiesiogiai (gyvosios konsultacijos);

8.2. konsultacijos, teikiamos nuotoliniu būdu (nuotolinės konsultacijos).

9. Jaunimo informavimas ir konsultavimas gali būti bendrinis ir specializuotas:

9.1. bendrinio jaunimo informavimo ir konsultavimo metu jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantis darbuotojas padeda jaunam žmogui identifikuoti jo problemas ar poreikius atitinkančią informaciją ir pagal poreikį nusiunčia į organizacijas ir (ar) įstaigas, teikiančias specializuotas jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas;

9.2. specializuoto jaunimo informavimo ir konsultavimo metu teikiama tam tikros srities (sveikata, įdarbinimas ir t. t.) informacija ir konsultacijos, siekiant atsakyti į konkretų, reikalaujantį specifinių žinių, jauno žmogaus klausimą.

10. Nacionalinis koordinatorius yra atsakingas už Taškų koordinavimą nacionaliniu lygmeniu bei metodinės pagalbos teikimą Centrams ir (ar) Taškams. Vykdydamas koordinavimo ir metodinės pagalbos teikimo funkciją, Nacionalinis koordinatorius:

10.1. koordinuoja Centrų ir Taškų veiklą, renka statistinę informaciją apie į Centrus ir Taškus besikreipiančiam jaunimui suteiktas informavimo ir konsultavimo paslaugas;

10.2. teikia reikiamą pagalbą ir konsultuoja jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiančius darbuotojus jaunimo informavimo ir konsultavimo vykdymo klausimais;

10.3. organizuoja jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiančių darbuotojų mokymo kursus;

10.4. užtikrina dalomosios medžiagos jaunimui aktualiomis temomis parengimą ir dalijimą;

10.5. organizuoja nacionalinio lygmens jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugų žinomumo didinimo kampanijas;

10.6. teikia siūlymus jaunimo informavimo ir konsultavimo klausimais jaunimo politiką formuojančioms ir įgyvendinančioms institucijoms;

10.7. užtikrina bendradarbiavimą su jaunimui aktualią informaciją teikiančiomis institucijomis bei organizacijomis.

11. Centras turėtų atitikti šias sąlygas:

11.1. turėti atskirą jaunimui informuoti ir konsultuoti pritaikytą patalpą, kuri įkurta nesunkiai jaunimui pasiekiamoje vietoje;

11.2. jame ne mažiau kaip 3 dienas per savaitę ir ne mažiau kaip 4 val. per dieną turėtų dirbti bent vienas jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantis darbuotojas;

11.3. turi turėti jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantį darbuotoją, kuris turėtų būti baigęs mokymus apie jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugų teikimą jaunimui ir kurio pareigybės aprašyme turėtų būti nurodyta, kad darbuotojas teikia informavimo ir konsultavimo paslaugas jaunimui;

11.4. gali būti įsteigtas kultūros, švietimo, kūno kultūros ir sporto ar socialines paslaugas teikiančio juridinio asmens nuosavybės, patikėjimo teise ar nuomos, panaudos sutarčių pagrindu valdomoje patalpoje, kurioje vykdomas darbas su jaunimu, nekeičiant institucijos juridinio statuso (t. y. gali būti įsteigtas konkrečioje institucijoje, turinčioje atskirą patalpą jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugoms teikti) arba turėti atskirą juridinį statusą.

12. Taškas turėtų atitikti šias sąlygas:

12.1. jame ne mažiau kaip 1 darbo dieną per savaitę ir ne mažiau kaip 4 val. per dieną turėtų dirbti bent vienas jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantis darbuotojas;

12.2. turi turėti jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantį darbuotoją, kuris turėtų būti baigęs mokymus apie jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugų teikimą jaunimui

ir kurio pareigybės aprašyme turėtų būti nurodyta, kad darbuotojas teikia informavimo ir konsultavimo paslaugas jaunimui;

12.3. gali būti įsteigtas kultūros, švietimo, kūno kultūros ir sporto ar socialines paslaugas teikiančio juridinio asmens nuosavybės, patikėjimo teise ar nuomos, panaudos sutarčių pagrindu valdomoje patalpoje, kurioje vykdomas darbas su jaunimu, nekeičiant institucijos juridinio statuso.

13. Centrai ir Taškai gali būti steigiami jaunimo informavimui ir konsultavimui skirtose ir pritaikytoje vietoje.

14. Jaunimo informavimas ir konsultavimas turi būti vykdomas pagal vienų metų veiklos planą (toliau – metinis veiklos planas) (Aprašo priedas), kuriame numatomi jaunimo informavimo ir konsultavimo būdai, planuojami tikslai, uždaviniai ir numatomi rezultatai.

15. Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiantys darbuotojai rengiami vadovaujantis Nacionalinio koordinatoriaus nustatyta tvarka.

16. Centrų ir Taškų atitiktis Apraše įvardytoms sąlygoms patikrą gali atlikti Departamentas pagal Departamento direktoriaus įsakymu patvirtintą tvarką. Centrų ir Taškų atitiktis Apraše įvardytoms sąlygoms patikra atliekama siekiant informuoti, kiek Centrų ir Taškų yra šalyje.

17. Metiniame veiklos plane turi būti įtraukti kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai (užpildyta pagal šio Aprašo priede esančią formą):

17.1. kokybiniai jaunimo informavimo ir konsultavimo rodikliai:

17.1.1. kokybiniai rodikliai ir jų rezultatai turi būti susieti su bent vienu iš šio Aprašo 5 punkte įvardytų jaunimo informavimo ir konsultavimo uždavinių;

17.2. kiekybiniai jaunimo informavimo ir konsultavimo rodikliai:

17.2.1. planuojamų parengti informacinių leidinių ir (arba) lankstinukų ir (arba) straipsnių jaunimui rūpimomis temomis skaičius (bendrai elektroninių ir spausdintų);

17.2.2. planuojamų organizuoti informacinių renginių, kuriuose teikiamos jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos, skaičius;

17.2.3. planuojamų suteikti konsultacijų skaičius:

17.2.3.1. tiesiogiai suteiktos konsultacijos:

17.2.3.2. planuojamų suteikti tiesioginių konsultacijų skaičius (iš viso);

17.2.3.3. jaunimo, kuriam planuojama suteikti tiesiogines (gyvąsias) konsultacijas, skaičius;

17.2.3.4. kitų žmonių (jauno žmogaus tėvai, kiti žmonės, kurie nepatenka į jaunimo amžiaus kategoriją), kuriems planuojama teikti tiesiogines (gyvąsias) konsultacijas, skaičius;

17.2.4. nuotoliniu būdu suteiktos konsultacijos:

17.2.4.1. nuotoliniu būdu planuojamų suteikti konsultacijų skaičius (iš viso).

18. Centruose bei Taškuose teikiamas bendrinio jaunimo informavimo ir konsultavimo temas Departamentas derina su Nacionaliniu koordinatoriumi, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Suderintas temų sąrašas yra patvirtinamas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymu trejų metų laikotarpiui ir skelbiamas Departamento interneto puslapyje www.jrd.lt. Prireikus temų sąrašas gali būti papildomas.

(sudarytojo pavadinimas)

JAUNIMO INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO _____ M. VEIKLOS PLANAS
20__m. _____ d.

I. BENDRA INFORMACIJA

Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiančio centro / taško pavadinimas	
Adresas	
Tel. numeris	
El. paštas	

II. VEIKLOS PLANAS

Tikslas		
<i>Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugas teikiančios organizacijos veiklos tikslas – užtikrinti, kad jaunimui būtų teikiama objektyvi, kokybiška ir suprantama informacija.</i>		
1. Uždavinys		
<i>Nurodomas planuojamas vykdyti jaunimo informavimo ir konsultavimo uždavinys, pasirenkamas iš Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašo 5 punkte nurodytų uždavinių</i>		
Kokybiniai uždavinio rezultatai	Kiekybiniai uždavinio rezultatai (pildoma, jeigu yra)	
<i>įrašomas siekiamas uždavinio kokybinis rezultatas</i>	<i>įrašomas siekiamas uždavinio kiekybinis kriterijus</i>	<i>įrašomas siekiamas uždavinio kiekybinio kriterijaus rezultatas</i>
2. Uždavinys		

<i>Nurodomas planuojamas vykdyti jaunimo informavimo ir konsultavimo uždavinys, pasirenkamas iš Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašo 5 punkte nurodytų uždavinių</i>		
Kokybiniai uždavinio rezultatai	Kiekybiniai uždavinio rezultatai (pildoma, jeigu yra)	
<i>įrašomas siekiamas uždavinio kokybinis rezultatas</i>	<i>įrašomas siekiamas uždavinio kiekybinis kriterijus</i>	<i>įrašomas siekiamas uždavinio kiekybinio kriterijaus rezultatas</i>

III. SIEKIAMAI VEIKLOS RODIKLIAI

Eil. nr.	Veiklos rodiklis	Veiklos rodiklių reikšmės metų pabaigoje
BENDRIEJI VEIKLOS RODIKLIAI		
1.	<i>Planuojamas informacinių leidinių ir (arba) lankstinukų ir (arba) straipsnių jaunimui rūpinomomis temomis skaičius (bendrai elektroninių ir spausdintų)</i>	
2.	<i>Planuojamų organizuoti informacinių renginių, kuriuose teikiamos jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugos, skaičius</i>	
TIESIOGINĖS (GYVOSIOS) KONSULTACIJOS		
1.	<i>Planuojamų suteikti tiesioginių konsultacijų skaičius (iš viso)</i>	
2.	<i>Jaunų žmonių, kuriems planuojama suteikti tiesiogines (gyvasias) konsultacijas, skaičius</i>	
3.	<i>Kitų žmonių (jauno žmogaus tėvai, kiti žmonės, nepatenkantys į jaunimo amžiaus kategoriją), kuriems planuojama suteikti tiesiogines (gyvasias) konsultacijas, skaičius</i>	
NUOTOLINIU BŪDU SUTEIKTOS KONSULTACIJOS		
1.	<i>Nuotoliniu būdu planuojamų suteikti konsultacijų skaičius (iš viso)</i>	
Tvirtinama jaunimo informavimo ir konsultavimo centro arba taško, kuriame teikiamos jaunimo informavimo paslaugos, vadovo (-ės):		Data:
Papildomi komentarai (jeigu yra):		

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro

2020 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. A1-1048

JAUNIMO PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tikslus ir uždavinius, jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo principus, jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo veiklos organizavimo etapus ir procesą.

2. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymas gali būti finansuojamas iš valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų ir (ar) kitų finansavimo šaltinių.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu**, – darbuotojas, kuris skatina jauną žmogų ugdytis asmeninius ir socialinius įgūdžius, siekdamas jam padėti prisitaikyti visuomenėje, sėkmingai susidoroti su kasdienio gyvenimo poreikiais ir problemomis, suteikdamas jam žinių ir gebėjimų, padedančių įsitraukti į darbo rinką.

3.2. **Individualus darbas su jaunu** – trumpalaikės konsultacijos arba tęstinė pagalba jaunam žmogui įvairiose gyvenimo situacijose, siekiant jį įgalinti spręsti savo asmenines ir socialines problemas.

3.3. **Mažiau galimybių turintis jaunimas** – jaunimas, neturintis tokių pat sąlygų kaip bendraamžiai savo kompetencijoms ir veikloms plėtoti, nes gyvena nepalankiomis sąlygomis ar patiria socialinių, ekonominių, išsilavinimo, kultūrinių, geografinių sunkumų, turi negalią ir (ar) sveikatos problemų.

3.4. **Neaktyvus jaunas žmogus** – nesimokantis, nestudijuojantis, nedirbantis pagal darbo sutartį ar savarankiškai, neturintis kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių, nevykdantis neatlygintinio užimtumo veiklos, neieškantis darbo jaunas žmogus (toliau – NEET).

3.5. **Tarpsektorinis bendradarbiavimas** – bendra valstybės ir savivaldybių institucijų, visuomenės, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir žiniasklaidos sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus.

3.6. **Tarpžinybinis bendradarbiavimas** – bendra valstybinio, verslo ir nevyriausybinių sektorių veikla, kuria siekiama padėti įgyvendinti bendrus tikslus.

3.7. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme bei Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme.

II SKYRIUS JAUNIMO PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tikslas – kompleksškai teikti paslaugas, lavinant jauno žmogaus asmeninius ir socialinius įgūdžius, suteikiant jaunam žmogui žinių ir gebėjimų, leidžiančių integruotis į darbo rinką ir (ar) grįžti į švietimo sistemą.

5. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo uždaviniai:

5.1. motyvuoti jaunimą, ypatingą dėmesį skiriant NEET ir mažiau galimybių turinčiam jaunimui, įsitraukti į veiklas ir ugdyti jo socialinius bei darbo rinkai reikalingus įgūdžius;

5.2. organizuoti individualų darbą su jaunimu, siekiant stiprinti jo gebėjimus spręsti kasdienio gyvenimo problemas ir užtikrinti kasdienes poreikis;

5.3. ugdyti jauno žmogaus asmenines, socialines ir profesines kompetencijas;

5.4. ugdyti jauno žmogaus dalykines kompetencijas, reikalingas integruotis į švietimo ar darbo rinkos sistemas;

5.5. kelti jaunimo, ypatingą dėmesį skiriant mažiau galimybių turinčiam jaunimui ir NEET, motyvaciją per praktinių įgūdžių ugdymo veiklas;

5.6. tarpininkauti tarp jaunimo, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir (ar) organizacijų, atstovauti jaunimo, dalyvaujančio jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo veiklose, interesams, sprendžiant klausimus, susijusius su jo gyvenimo kokybės gerinimu;

5.7. kurti tarpžinybinio bendradarbiavimo tinklą savivaldybės lygmeniu.

III SKYRIUS

JAUNIMO PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PRINCIPAI

6. Be darbo su jaunimu principų, nustatytų Jaunimo politikos pagrindų įstatyme, vykdant jaunimo praktinių įgūdžių ugdymą, vadovaujamas šiais principais:

6.1. abipusės pagarbos – darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, turi gerbti jaunimo pasirinktą gyvenimo būdą, kuris gali skirtis nuo jo gyvenimo būdo, laikytis konfidencialumo bei profesinės etikos principų;

6.2. poreikius atitinkančios pagalbos teikimo – darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, konsultuoja jauną žmogų, kokios yra galimybės gauti medicininę, socialinę, psichologinę ar kitokią pagalbą, kuri gali būti teikiama tik asmeniui sutikus;

6.3. konfidencialumo – informacija, kuria pasidalija jaunimas praktinių įgūdžių ugdymo metu, yra neviešinama, nekaupiama, neperduodama kitoms institucijoms ar tretiesiems asmenims be jauno žmogaus sutikimo;

6.4. bendradarbiavimo – darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, skatina valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir (ar) organizacijų bendradarbiavimą, įsitraukia į jau egzistuojantį tarpsektorinį arba tarpžinybinį bendradarbiavimą;

6.5. santykių kūrimo – praktinių įgūdžių ugdymo metu kuriami pasitikėjimu grįsti santykiai tarp darbuotojo, dirbančio su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, ir jauno žmogaus;

6.6. nuoseklaus ugdymo proceso užtikrinimo – organizuojamas įvairias veiklas bei užimtumą, darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, siekia užtikrinti asmeninių, socialinių, profesinių, mokymosi mokytis kompetencijų lavinimą, inicijuoja ir stebi jauno žmogaus pokyčių procesą;

6.7. palydėjimo – teikiant individualaus palydėjimo paslaugas, darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, užtikrina sklandų ir nenutrūkstamą jauno žmogaus tolesnio motyvavimo ir socialinės adaptacijos procesą.

IV SKYRIUS

JAUNIMO PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

7. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo veiklą gali vykdyti juridiniai asmenys, kurie turi daugiau kaip 1 metų darbo su jaunimu patirtį ir bendradarbiauja su ne mažiau kaip 2 organizacijomis, veikiančiomis darbo su jaunimu srityje (pvz., seniūnijomis, bendruomenėmis, nakvynės namais, atviraissiais jaunimo centrais, medicinos įstaigomis, globos namais, policija ir kitais juridiniais asmenimis ar organizacijomis), taip pat su organizacijomis, kuriose jaunas žmogus gali atlikti praktiką (bendradarbiavimas turi būti apibrėžtas sutartimis).

8. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo veiklą vykdančios organizacijos turi turėti ne mažiau nei 2 darbuotojus, dirbančius su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu.

9. Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, turi turėti darbo su socialinę atskirtį patiriančiu ir (ar) mažiau galimybių turinčiu jaunimu patirties.

10. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo veiklą vykdanči organizacija, atitinkanti Aprašo 7, 8 ir 9 punktuose keliamus reikalavimus, ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę turi organizuoti darbuotojų, dirbančių su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, susirinkimus.

11. Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, ieškodamas jaunimo, su kuriuo bus vykdomos jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo veiklos, turi naudoti atskirus darbo su jaunimu gatvėje bei mobilaus darbo su jaunimu būdus:

11.1. dirbti su jaunimu nuvykus į gyvenamąją teritoriją, kurioje nėra darbo su jaunimu infrastruktūros, siekiant identifikuoti jauną žmogų, kuriam reikia pagalbos, ir pateikti jam atitinkantį jo poreikį pasiūlymą;

11.2. dirbti tiesiogiai su jaunimu neformaliose jaunimo susibūrimo vietose (viešosiose erdvėse, gatvėse, parkuose, kavinėse, sporto aikštynuose, klubuose ir kt.), siekiant identifikuoti jauną žmogų, kuriam reikia pagalbos, ir pateikti jam atitinkantį jo poreikius pasiūlymą.

12. Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, dirba pagal individualų veiklos planą, sudarytą atsižvelgiant į jauno žmogaus poreikius, įgytą išsilavinimą, kvalifikaciją, darbinę patirtį, tolesnės karjeros planus, jauno žmogaus motyvą dirbti ir (ar) mokytis. Taip pat turi būti atsižvelgiama į konkrečias jauno žmogaus emocijas, bendravimo, asmenybės problemas, socialinius įgūdžius.

13. Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, remdamasis individualiu veiklos planu, organizuoja konsultacijas su jaunu žmogumi, kurios turi būti vykdomos ne rečiau kaip kartą per savaitę ir gali vykti tiek susitikus gyvai, tiek nuotoliniu būdu.

14. Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, jei paslaugos negali suteikti pats, turi inicijuoti psichologo, socialinio darbuotojo, teisininko, asmeninio finansininko, karjeros specialisto ir (ar) panašių paslaugų teikimą. Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, turi jaunam žmogui padėti susirasti specialistą, į kurį jis turėtų kreiptis.

15. Siekiant ugdyti jauno žmogaus asmenines, socialines ir profesines kompetencijas bei esant poreikiui, darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo metu, palydi jauną žmogų į vietą, kurioje jis gali užsiimti savanoriška veikla, arba į įstaigą, kurioje jis gali atlikti praktiką.

V SKYRIUS

JAUNIMO PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO VYKDYMO VERTINIMAS

16. Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymas turi būti vykdomas pagal Asmens praktinių įgūdžių ugdymo individualų veiklos planą (Aprašo priedas), kuriame yra išskelti darbo su jaunu žmogumi praktinių įgūdžių ugdymo tikslai ir planuojamos teikti paslaugos.

17. Individualiame veiklos plane turi būti įtraukti kokybiniai ir kiekybiniai veiklos vertinimo rodikliai.

(sudarytojo pavadinimas)

ASMENS PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO INDIVIDUALUS VEIKLOS PLANAS

1. INDIVIDUALAUS VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO TERMINAS:	
Praktinių įgūdžių ugdymo veiklų pradžios data:	
Planuojama praktinių įgūdžių ugdymo veiklų pabaigos data:	
2. DARBUOTOJAS, DIRBANTIS SU JAUNU ŽMOGUMI PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO METU:	
Vardas, pavardė	
3. JAUNAS ŽMOGUS:	
Vardas, pavardė	
4. JAUNO ŽMOGAUS SITUACIJOS TRUMPAS APRAŠYMAS:	
SITUACIJA (aprašoma jauno žmogaus situacija, kodėl reikalingos praktinių įgūdžių ugdymo priemonės):	
5. INDIVIDUALAUS VEIKLOS PLANO TIKSLAS IR PLANUOJAMOS TEIKTI PASLAUGOS	
Tikslas	<i>Pavyzdžiui:</i> • Integracija į darbo rinką • Reintegracija į darbo rinką • Tolesnis mokymasis pagal formaliojo švietimo programą • Tolesnis mokymasis pagal neformaliojo profesinio mokymo programą • Socialinių kompetencijų ugdymas, motyvavimas integruotis į darbo rinką / švietimo sistemą

	• Kita		
Planuojamos teikti dalyviui paslaugos	<i>Pavyzdžiui:</i> • Individualus palydėjimas • Mentorystė • Asmeninių, tarpasmeninių ir profesinių kompetencijų ugdymas • Stažuotė darbo vietoje • Siauros srities specialistų paslaugos (psichologo, socialinio darbuotojo, kalbų specialisto ir pan.) • Kita		
6. DETALUS VEIKLŲ PLANAS			
Veiklos	Įgyvendinimo terminai, datos (nuo – iki) (metai, mėnuo, diena)	Planuojamas valandų skaičius	Siekiamas pokytis
1. Pvz., individualios konsultacijos	20..-.-.. iki 20..-.-..	34 val.	
2.			
Iš viso (val.):			

Įsipareigoju dalyvauti šiame individualiame veiklos plane numatytose priemonėse.

Dalyvis:

(vardas, pavardė, parašas)

Įsipareigoju jaunam žmogui sudaryti tinkamas sąlygas įvykdyti jo įsipareigojimus, suteikti visapusišką pagalbą ir palaikymą.

Darbuotojas, dirbantis su jaunu žmogumi
praktinių įgūdžių ugdymo metu:

(vardas, pavardė, parašas)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-1048](#), 2020-10-28, paskelbta TAR 2020-10-28, i. k. 2020-22343

Dėl 2019 m. spalio 15 d. įsakymo Nr. A1-614 „Dėl Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašo, Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-1127](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24277

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. spalio 15 d. įsakymo Nr. A1-614 „Dėl Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašo, Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo